

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN
DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: I.E.S. LEIRAS PULPEIRO LUGO

DEPARTAMENTO: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA

DATA: 11 de maio de 2020

Índice

1º ESO (Bioloxía e Xeoloxía)	4
1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles	5
2. Avaliación e cualificación	7
3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación).....	8
4. Información e publicidade	8
3º ESO (Bioloxía e Xeoloxía)	9
1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles	10
2. Avaliación e cualificación	13
3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación).....	14
4. Información e publicidade	14
4º ESO (Bioloxía e Xeoloxía)	15
1.- Estándares de aprendizaxe e Criterios de avaliación.....	16
2. Avaliación e cualificación	19
3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación).....	20
4. Información e publicidade	21
1º BAC (Bioloxía e Xeoloxía)	22
1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.....	23
2. Avaliación e cualificación	25
3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación).....	25
4. Información e publicidade	26
1º BAC (Cultura Científica)	27
1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles	28
2. Avaliación e cualificación	30
3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación).....	31
4. Información e publicidade	31

1º BAC (Aprendendo a Facer Ciencia)	32
1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.	33
2. Avaliación e cualificación	35
3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación).....	36
4. Información e publicidade	36
2º BAC (Bioloxía)	37
1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.	38
2. Avaliación e cualificación	40
3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación).....	41
4. Información e publicidade	41
2º BAC (Ciencias da Terra e do Medio Ambiente).....	42
1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.	43
2. Avaliación e cualificación	48
3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación).....	49
4. Información e publicidade	49

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: I.E.S. LEIRAS PULPEIRO LUGO
CURSO: 1º ESO
MATERIA: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA
DEPARTAMENTO: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA
DATA: 11 de maio de 2020

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Utilizar adecuadamente o vocabulario científico nun contexto preciso e adecuado ao seu nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> • BXB1.1.1. Identifica os termos máis frecuentes do vocabulario científico, e exprésase de xeito correcto tanto oralmente como por escrito.
<ul style="list-style-type: none"> • B2.6. Identificar os materiais terrestres segundo a súa abundancia e a distribución nas grandes capas da Terra. 	<ul style="list-style-type: none"> • BXB2.6.2. Describe as características xerais da codia, o manto e o núcleo terrestre, e os materiais que os compoñen, e relaciona esas características coa súa situación.
<ul style="list-style-type: none"> • B2.7. Recoñecer as propiedades e as características dos minerais e das rochas, distinguir as súas aplicacións máis frecuentes e salienta a súa importancia económica e a xestión sustentable. 	<ul style="list-style-type: none"> • BXB2.7.1. Identifica minerais e rochas utilizando criterios que permitan diferenciarlos.
	<ul style="list-style-type: none"> • BXB2.7.3. Recoñece a importancia do uso responsable e a xestión sustentable dos recursos minerais.
<ul style="list-style-type: none"> • B2.8. Analizar as características e a composición da atmosfera, e as propiedades do aire. 	<ul style="list-style-type: none"> • BXB2.8.1. Recoñece a estrutura e a composición da atmosfera.
<ul style="list-style-type: none"> • B2.9. Investigar e recoller información sobre os problemas de contaminación ambiental actuais e as súas repercusións, e desenvolver actitudes que contribúan á súa solución. 	<ul style="list-style-type: none"> • BXB2.9.1. Relaciona a contaminación ambiental coa deterioración ambiental, e propón accións e hábitos que contribúan á súa solución.
<ul style="list-style-type: none"> • B2.10. Recoñecer a importancia do papel protector da atmosfera para os seres vivos e considerar as repercusións da actividade humana nela. 	<ul style="list-style-type: none"> • BXB2.10.1. Relaciona situacións en que a actividade humana interfere coa acción protectora da atmosfera.
<ul style="list-style-type: none"> • B2.11. Describir as propiedades da auga e a súa importancia para a existencia da vida. 	<ul style="list-style-type: none"> • BXB2.11.1. Recoñece as propiedades anómalas da auga en relación coas súas consecuencias para o mantemento da vida na Terra.
<ul style="list-style-type: none"> • B2.12. Interpretar a distribución da auga na Terra, así como o ciclo da auga e o uso que fai dela o ser humano. 	<ul style="list-style-type: none"> • BXB2.12.1. Describe o ciclo da auga en relación cos seus cambios de estado de agregación.
<ul style="list-style-type: none"> • B2.13. Valorar e identificar a necesidade dunha xestión sustentable da auga e de actuacións persoais e colectivas que potencien a redución do consumo e a súa reutilización. 	<ul style="list-style-type: none"> • BXB2.13.1. Comprende e identifica o significado da xestión sustentable da auga doce, e enumera medidas concretas que colaboren nesa xestión.

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

<i>Criterio de avaliación</i>	<i>Estándar de aprendizaxe</i>
<i>• B2.14. Xustificar e argumentar a importancia de preservar e non contaminar as augas doces e salgadas.</i>	<i>• BXB2.14.1. Recoñece os problemas de contaminación de augas doces e salgadas, en relación coas actividades humanas</i>
<i>• B2.15. Seleccionar as características que fan da Terra un planeta especial para o desenvolvemento da vida.</i>	<i>• BXB2.15.1. Describe as características que posibilitaron o desenvolvemento da vida na Terra.</i>
<i>• B3.1. Recoñecer a importancia da biodiversidade e as características morfolóxicas principais dos grupos taxonómicos.</i>	<i>• BXB3.1.1. Estima a importancia da biodiversidade e aplica criterios de clasificación dos seres vivos, relacionando os animais e as plantas máis comúns co seu grupo taxonómico.</i>
<i>• B3.2. Categorizar os criterios que serven para clasificar os seres vivos e identificar os principais modelos taxonómicos aos que pertencen os animais e as plantas máis comúns.</i>	<i>• BXB3.2.1. Identifica e recoñece exemplares característicos de cada un destes grupos, e salienta a súa importancia biolóxica.</i>

2. Avaliación e cualificación	
Avaliación	Procedementos: <i>Observación directa vía telemática, probas específicas, actividades escritas e revisión de tarefas.</i>
	Instrumentos: <i>audios e vídeos, enlaces de vídeos de youtube, fotografías dos cadernos de clase, cuestionarios de resposta aberta e de resposta pechada.</i>
Cualificación final	<p><i>O peso de cada avaliación é o seguinte:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 60% nota da 1ª avaliación - 40% nota da 2ª avaliación - +1 punto segundo as entregas e exercicios da 3ª avaliación. <p><i>Realizaranse actividades de recuperación para aqueles alumnos que teñan unha ou as dúas avaliacións suspensas, mediante a entrega de boletíns de exercicios.</i></p>
Proba extraordinaria de setembro	<i>Esta proba extraordinaria de setembro realizarase sobre as aprendizaxes desenvolvidas nas dúas primeiras avaliacións.</i>
Avaliación de materia pendentas	<i>Os criterios de avaliación para estes alumnos foi o seguinte. Tendo en consideración que se realiza sobre as aprendizaxes desenvolvidas durante os dous primeiros trimestres os alumnos que tiñan a primeira e segunda avaliación aprobadas e que o longo do curso entregaron os boletíns de exercicios quédalles a materia aprobada. Para aqueles alumnos que non adquiriron as aprendizaxes e competencias imprescindibles nos dous primeiros trimestres propónselles actividades de recuperación das aprendizaxes anteriores que resulten necesarias e que lles axuden a adquirir e superar a materia como é a entrega dos boletíns de exercicios .</i>

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)	
Actividades	<p><i>Actividades de recuperación para aqueles alumnos que teñen unha ou dúas avaliacións suspensas.</i></p> <p><i>Actividades de ampliación para aqueles alumnos que superaron con éxito as dúas primeiras avaliacións.</i></p>
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade):	<p><i>Nestas circunstancias buscouse unha metodoloxía alternativa de forma telemática, mediante a integración das TIC, buscando unha aprendizaxe activa, buscando o equilibrio entre coñecementos e procedementos enfocando a ensinanza cara ao desenvolvemento das competencias.</i></p> <p><i>Utilízase unha metodoloxía activa, participativa, aprender a aprender. Intentando despertar o interese e atraer a atención do alumno para que se implique no proceso ensinanza–aprendizaxe. Integración, motivación e desenvolvemento de contidos.</i></p> <p><i>Utilízanse medidas didácticas convencionais como libro de texto, audios, vídeos, enlaces páxinas web, audiovisuais interactivos...</i></p>
Materiais e recursos	<p><i>Libro de texto Santillana, boletíns de exercicios, esquemas, resumos, glosarios, foros, páxinas web, recursos dixitais...</i></p>

4. Información e publicidade	
Información ao alumnado e ás familias	<p><i>Os alumnos son informados semanalmente das tarefas que teñen que realizar colgándoas na páxina web do instituto. Nesta páxina informáselles de onde as poden localizar (aula virtual ou plataforma edmodo) e tamén o correo electrónico da profesora.</i></p> <p><i>Os alumnos poden enviar as tarefas a algunha desas plataformas ou o correo electrónico. Tamén información directa de forma telefónica e por abalar.</i></p>
Publicidade	<p><i>Os alumnos son informados semanalmente das tarefas que teñen que realizar e dos recursos dispoñibles na páxina web do instituto.</i></p>

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: I.E.S. LEIRAS PULPEIRO LUGO
CURSO: 3º ESO
MATERIA: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA
DEPARTAMENTO: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA
DATA: 11 de maio de 2020

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles	
Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Utilizar adecuadamente o vocabulario científico nun contexto preciso e adecuado ao seu nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BXB1.1.1. Identifica os termos máis frecuentes do vocabulario científico e exprésase con corrección, tanto oralmente como por escrito.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Procurar, seleccionar e interpretar a información de carácter científico e utilízala para formar unha opinión propia, expresarse con precisión e argumentar sobre problemas relacionados co medio natural e a saúde. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BXB1.2.1. Procura, selecciona e interpreta a información de carácter científico a partir da utilización de diversas fontes.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BXB1.2.2. Transmite a información seleccionada de xeito preciso utilizando diversos soportes.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BXB1.2.3. Utiliza a información de carácter científico para formar unha opinión propia e argumentar sobre problemas relacionados.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Realizar un traballo experimental con axuda dun guión de prácticas de laboratorio ou de campo, describir a súa execución e interpretar os seus resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BXB1.3.2. Desenvolve con autonomía a planificación do traballo experimental, utilizando tanto instrumentos ópticos de recoñecemento como material básico de laboratorio, argumenta o proceso experimental seguido, describe as súas observacións e interpreta os seus resultados.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Recoñecer que os seres vivos están constituídos por células e determinar as características que os diferencian da materia inerte. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BXB2.1.1. Diferencia a materia viva da inerte partindo das características particulares de ambas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BXB2.1.2. Establece comparativamente as analogías e as diferenzas entre célula procariota e eucariota, e entre célula animal e vexetal.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Describir as funcións comúns a todos os seres vivos, diferenciando entre nutrición autótrofa e heterótrofa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BXB2.2.1. Recoñece e diferencia a importancia de cada función para o mantemento da vida.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Catalogar os niveis de organización da materia viva (células, tecidos, órganos e aparellos ou sistemas) e diferenciar as principais estruturas celulares e as súas funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BXB3.1.1. Interpreta os niveis de organización no ser humano e procura a relación entre eles.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BXB3.1.2. Diferencia os tipos celulares e describe a función dos orgánulos máis importantes.

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles	
Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Diferenciar os tecidos máis importantes do ser humano e a súa función. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BXB3.2.1. Recoñece os principais tecidos que conforman o corpo humano e asóciaos á súa función.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Descubrir, a partir do coñecemento do concepto de saúde e doenza, os factores que os determinan. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BXB3.3.1. Argumenta as implicacións dos hábitos para a saúde, e xustifica con exemplos as eleccións que realiza ou pode realizar para promoverla individual e colectivamente.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Clasificar as doenzas e determinar as infecciosas e non infecciosas máis comúns que afectan a poboación (causas, prevención e tratamentos). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BXB3.4.1. Recoñece as doenzas e as infeccións máis comúns, e relaciónaaas coas súas causas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BXB3.4.2. Distingue e explica os mecanismos de transmisión das doenzas infecciosas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Valorar e identificar hábitos e estilos de vida saudables como método de prevención das doenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BXB3.5.1. Coñece e describe hábitos de vida saudable e identifícaos como medio de promoción da súa saúde e da das demais persoas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BXB3.5.2. Propón métodos para evitar o contaxio e a propagación das doenzas infecciosas máis comúns.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Recoñecer a diferenza entre alimentación e nutrición, e diferenciar os principais nutrientes e as súas funcións básicas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BXB3.11.1. Discrimina o proceso de nutrición do da alimentación.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BXB3.11.2. Relaciona cada nutriente coa súa función no organismo, e recoñece hábitos nutricionais saudables.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Relacionar as dietas coa saúde a través de exemplos prácticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BXB3.12.1. Deseña hábitos nutricionais saudables mediante a elaboración de dietas equilibradas, utilizando táboas con grupos de alimentos cos nutrientes principais presentes neles e o seu valor calórico.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.14. Explicar os procesos fundamentais da nutrición, utilizando esquemas gráficos dos aparellos que interveñen nela. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BXB3.14.1. Determina e identifica, a partir de gráficos e esquemas, os órganos, os aparellos e os sistemas implicados na función de nutrición, e relaciónao coa súa contribución no proceso.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.15. Asociar a fase do proceso de nutrición que realiza cada aparello implicado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BXB3.15.1. Recoñece a función de cada aparello e de cada sistema nas funcións de nutrición.

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles	
<i>Criterio de avaliación</i>	<i>Estándar de aprendizaxe</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.16. <i>Identificar os compoñentes dos aparellos dixestivo, circulatorio, respiratorio e excretor, e coñecer o seu funcionamento.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BXB3.16.1. <i>Coñece e explica os compoñentes dos aparellos dixestivo, circulatorio, respiratorio e excretor, e o seu funcionamento.</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.17. <i>Indagar acerca das doenzas máis habituais nos aparellos relacionados coa nutrición, así como sobre as súas causas e a maneira de previlas.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BXB3.17.1. <i>Diferencia as doenzas máis frecuentes dos órganos, os aparellos e os sistemas implicados na nutrición, e asóciaas coas súas causas.</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.2. <i>Artigo científico. Fontes de divulgación científica.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.3. <i>Utilizar fontes de información variada, e discriminar e decidir sobre elas e os métodos empregados para a súa obtención.</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.3. <i>Proxecto de investigación en equipo. Organización. Participación e colaboración respectuosa no traballo individual e en equipo. Presentación de conclusións.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.4. <i>Participar, valorar e respectar o traballo individual e en equipo.</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.3. <i>Proxecto de investigación en equipo. Organización. Participación e colaboración respectuosa no traballo individual e en equipo. Presentación de conclusións.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.5. <i>Expor e defender en público o proxecto de investigación realizado.</i>

2. Avaliación e cualificación	
Avaliación	Procedementos: <i>Observación directa vía telemática, probas específicas, actividades escritas e revisión de tarefas.</i>
	Instrumentos: <i>audios e vídeos, enlaces de vídeos de youtube, fotografías dos cadernos de clase, cuestionarios de resposta aberta e de resposta pechada.</i>
Cualificación final	<p><i>O peso de cada avaliación é o seguinte:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 60% nota da 1ª avaliación - 40% nota da 2ª avaliación - +1 punto segundo as entregas e exercicios da 3ª avaliación. <p><i>Realizaranse actividades de recuperación para aqueles alumnos que teñan unha ou as dúas avaliacións suspensas, mediante a entrega de boletíns de exercicios.</i></p>
Proba extraordinaria de setembro	<i>Esta proba extraordinaria de setembro realizarase sobre as aprendizaxes desenvolvidas nas dúas primeiras avaliacións.</i>
Avaliación de materia pendentas	<i>Os criterios de avaliación para estes alumnos foi o seguinte. Tendo en consideración que se realiza sobre as aprendizaxes desenvolvidas durante os dous primeiros trimestres os alumnos que tiñan a primeira e segunda avaliación aprobadas e que o longo do curso entregaron os boletíns de exercicios quedalles a materia aprobada. Para aqueles alumnos que non adquiriron as aprendizaxes e competencias imprescindibles nos dous primeiros trimestres propónselles actividades de recuperación das aprendizaxes anteriores que resulten necesarias e que lles axuden a adquirir e superar a materia como é a entrega dos boletíns de exercicios .</i>

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)	
Actividades	<p><i>Actividades de recuperación para aqueles alumnos que teñen unha ou dúas avaliacións suspensas.</i></p> <p><i>Actividades de ampliación para aqueles alumnos que superaron con éxito as dúas primeiras avaliacións.</i></p>
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade):	<p><i>Nestas circunstancias buscouse unha metodoloxía alternativa de forma telemática, mediante a integración das TIC, buscando unha aprendizaxe activa, buscando o equilibrio entre coñecementos e procedementos enfocando a ensinanza cara ao desenvolvemento das competencias. Utilízase unha metodoloxía activa, participativa, aprender a aprender. Intentando despertar o interese e atraer a atención do alumno para que se implique no proceso ensinanza–aprendizaxe. Integración, motivación e desenvolvemento de contidos.</i></p> <p><i>Utilízanse medidas didácticas convencionais como libro de texto, audios, vídeos, enlaces páxinas web, audiovisuais interactivos...</i></p>
Materiais e recursos	<p><i>Libro de texto Santillana, boletíns de exercicios, esquemas, resumos, glosarios, foros, páxinas web, recursos dixitais...</i></p>

4. Información e publicidade	
Información ao alumnado e ás familias	<p><i>Os alumnos son informados semanalmente das tarefas que teñen que realizar colgándoas na páxina web do instituto. Nesta páxina informáselles de onde as poden localizar (aula virtual ou plataforma edmodo) e tamén o correo electrónico da profesora.</i></p> <p><i>Os alumnos poden enviar as tarefas a algunha desas plataformas ou o correo electrónico. Tamén información directa de forma telefónica e por abalar.</i></p>
Publicidade	<p><i>Os alumnos son informados semanalmente das tarefas que teñen que realizar e dos recursos dispoñibles na páxina web do instituto.</i></p>

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: I.E.S. LEIRAS PULPEIRO LUGO
CURSO: 4º ESO
MATERIA: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA
DEPARTAMENTO: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA
DATA: 11 de maio de 2020

1.- Estándares de aprendizaxe e Criterios de avaliación.

Estándares de aprendizaxe avaliados	
Identif. Criterios Avaliación	Estándares de aprendizaxe
B1.1	BXB1.1.1. Compara a célula procariota e a eucariota, a animal e a vexetal, e recoñece a función dos orgánulos celulares e a relación entre morfoloxía e función.
B1.2	BXB1.2.1. Distingue os compoñentes do núcleo e a súa función segundo as etapas do ciclo celular.
B1.3	BXB1.3.1. Recoñece as partes dun cromosoma utilizándoo para construír un cariotipo.
B1.4	BXB1.4.1. Recoñece as fases da mitose e meiose, diferencia ambos os procesos e distingue o seu significado biolóxico.
B1.5	BXB1.5.1. Distingue os ácidos nucleicos e enumera os seus compoñentes.
B1.6	BXB1.6.1. Recoñece a función do ADN como portador da información xenética, e relaciónao co concepto de xene.
B1.7	BXB1.7.1. Ilustra os mecanismos da expresión xenética por medio do código xenético.
B1.8	BXB1.8.1. Recoñece e explica en que consisten as mutacións e os seus tipos.
B1.9	BXB1.9.1. Recoñece os principios básicos da xenética mendeliana e resolve problemas prácticos de cruzamentos con un ou dous caracteres.
B1.10	BXB1.10.1. Resolve problemas prácticos sobre a herdanza do sexo e a ligada ao sexo.
B1.12	BXB1.12.1. Diferencia técnicas de traballo en enxeñaría xenética.
B1.16	BXB1.16.1. Distingue as características diferenciadoras entre lamarckismo, darwinismo e neodarwinismo.
B1.17	BXB1.17.1. Establece a relación entre variabilidade xenética, adaptación e selección natural.

Estándares de aprendizaxe avaliados	
Identif.	Estándares de aprendizaxe
B1.19	BXB1.19.1. Recoñece e describe as fases da hominización.
B3.1	BXB3.1.1. Identifica o concepto de ecosistema e distingue os seus compoñentes.
B3.1	BXB3.1.2. Analiza as relacións entre biótomo e biocenose, e avalía a súa importancia para manter o equilibrio do ecosistema.
B3.2	BXB3.2.1. Interpreta as adaptacións dos seres vivos a un ambiente determinado, relacionando a adaptación co factor ou os factores ambientais desencadeantes deste.
B3.3	BXB3.3.1. Recoñece os factores ambientais que condicionan o desenvolvemento dos seres vivos nun ambiente determinado, e valora a súa importancia na conservación deste.
B3.5	BXB3.5.1. Recoñece os niveis tróficos e as súas relacións nos ecosistemas, e valora a súa importancia para a vida en xeral e o mantemento destas.
B3.7	BXB3.7.1. Establece a relación entre as transferencias de enerxía dos niveis tróficos e a súa eficiencia enerxética
B3.8	BXB3.8.1. Argumenta sobre as actuacións humanas que teñen unha influencia negativa sobre os ecosistemas: contaminación, desertización, esgotamento de recursos, etc.
B3.10	BXB3.10.1. Argumenta os pros e os contras da reciclaxe e da reutilización de recursos materiais
B3.11	BXB3.11.1. Destaca a importancia das enerxías renovables para o desenvolvemento sustentable do planeta.
B4.3	BXB4.3.1. Utiliza fontes de información, apoiándose nas TIC, para a elaboración e a presentación das súas investigacións.
B4.5	BXB4.5.1. Deseña pequenos traballos de investigación sobre animais e/ou plantas, os ecosistemas do seu contorno ou a alimentación e a nutrición humana, para a súa presentación e a súa defensa na aula.

Estándares de aprendizaxe avaliados	
Identif.	Estándares de aprendizaxe
B4.5	BXB4.5.2. Expresa con precisión e coherencia as conclusións das súas investigacións, tanto verbalmente como por escrito.

2. Avaliación e cualificación

Procedementos:

Nestas circunstancias os procedementos utilizados nesta 3ª avaliación :

- Non pode ser a observación directa e sistemática do traballo do alumno na aula. Senón a observación día a día do traballo feito por vía telemática.
- Probas específicas. Actividades escritas, resumes , esquemas, gráficas.
- Revisión de tarefas. Cada semana cólganse as tarefas do departamento para cada curso na páxina web do instituto indicándolles a plataforma utilizada (aula virtual, edmodo, classroom e tamén o correo electrónico de cada profesor), e corríxense unha por unha estas tarefas, enviándoselles as correccións a cada alumno.

Instrumentos:

- Listas de control. Recompilando os traballos e tarefas enviadas polos alumnos
- Cuestionarios de resposta escrita. Estes cuestionarios son variados poden ser de resposta aberta, cuestionarios cerrados , de resposta múltiple, etc. Actividades do libro do alumno
- Caderno de clases. Algúns alumnos mandan as tarefas mandando fotos do seu caderno de clase.
- Audios e vídeos gravados polas profesoras.
- Enlaces de vídeos de youtube.

Cualificación final:

A avaliación final considerará en conxunto as avaliacións de todo o curso valorando o grao de desenvolvemento das aprendizaxes e competencias. Realizarase sobre as aprendizaxes desenvolvidas nas dúas primeiras avaliacións, xa que a terceira non é avaliable . Farase a media das dúas avaliacións primeira e segunda. Os alumnos que fagan as actividades de reforzo e ampliación que se desenvolven neste 3º trimestre, sempre que sexan realizadas correctamente, beneficiarase ao alumno sumándolle como máximo 1 punto.

Realizaranse actividades de recuperación para aqueles alumnos que teñan unha ou as dúas avaliacións suspensas, mediante a entrega de boletíns de exercicios.

Proba extraordinaria de setembro:

Esta proba extraordinaria de setembro realizarase sobre as aprendizaxes desenvolvidas nas dúas primeiras avaliacións.

Avaliación de materia pendentes:

Os criterios de avaliación para estes alumnos foi o seguinte. Tendo en consideración que se realiza sobre as aprendizaxes desenvolvidas durante os dous primeiros trimestres os alumnos que tiñan a primeira e segunda avaliación aprobadas e que o longo do curso entregaron os boletíns de exercicios quédalles a materia aprobada. Para aqueles alumnos que non adquiriron as aprendizaxes e competencias imprescindibles nos dous primeiros trimestres propónselles actividades de recuperación das aprendizaxes anteriores que resulten necesarias e que lles axuden a adquirir e superar a materia como é a entrega dos boletíns de exercicios .

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación).

Actividades 3º trimestre:

Actividades de recuperación para aqueles alumnos que teñen unha ou dúas avaliacións suspensas. Actividades de ampliación para aqueles alumnos que superaron con éxito as dúas primeiras avaliacións.

Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade):

Nestas circunstancias buscouse unha metodoloxía alternativa de forma telemática, mediante a integración das TIC , buscando unha aprendizaxe activa, buscando o equilibrio entre coñecementos e procedementos enfocando a ensinanza cara ao desenvolvemento das competencias.

Utilízase unha metodoloxía activa, participativa, aprender a aprender. Intentando espertar o interese e atraer a atención do alumno para que se implique no proceso ensinanza–aprendizaxe. Integración, motivación e desenvolvemento de contidos.

Utilízanse medidas didácticas convencionais como libro de texto, audios, vídeos, enlaces páxinas web, audiovisuais interactivos...

Materiais e recursos:

Utilízanse boletíns de exercicios, libro de texto, fichas, resúmenes, esquemas, cuestionarios, audios, vídeos, páxinas web, plataformas dixitais, ...

4. Información e publicidade

Información ao alumnado e ás familias:

Os alumnos son informados semanalmente das tarefas que teñen que realizar colgándoas na páxina web do instituto. Nesta páxina informáselles de onde as poden localizar (aula virtual, plataforma edmodo, classroom) e tamén o correo electrónico da profesora. Os alumnos poden enviar as tarefas a algunha desas plataformas ou o correo electrónico. Ao remate de cada semana devolvéselles a cada un as tarefas corrixidas. Tamén información directa de forma telefónica.

Publicidade:

Os alumnos son informados semanalmente das tarefas que teñen que realizar e dos recursos dispoñibles na páxina web do instituto.

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: I.E.S. LEIRAS PULPEIRO LUGO
CURSO: 1º BAC
MATERIA: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA
DEPARTAMENTO: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA
DATA: 11 de maio de 2020

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.

Estándares de aprendizaxe avaliáveis	
Identif. Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B1.2	BXB1.2.1. Identifica e clasifica os bioelementos e as biomoléculas presentes nos seres vivos.
B1.3	BXB1.3.1. Distingue as características fisicoquímicas e as propiedades das moléculas básicas que configuran a estrutura celular, e destaca a uniformidade molecular dos seres vivos.
B1.4	BXB1.4.1. Identifica os monómeros constituíntes das macromoléculas orgánicas.
B1.5	BXB1.5.1. Asocia biomoléculas coa súa función biolóxica de acordo coa súa estrutura tridimensional.
B2.1	BXB2.1.2. Perfila células procariotas e eucarióticas e nomea as súas estruturas.
B2.2	BXB2.2.1. Representa esquematicamente os orgánulos celulares e asocia cada orgánulo coa súa función ou coas súas funcións.
B2.3	BXB2.3.1. Describe os acontecementos fundamentais en cada fase da mitose e da meiose.
B2.4	BXB2.4.1. Selecciona as principais analogías e diferenzas entre a mitose e a meiose.
B3.2	BXB3.2.1. Relaciona tecidos animais e/ou vexetais coas súas células características, asociando a cada unha a súa función.
B4.1	BXB4.1.1. Identifica os grandes grupos taxonómicos dos seres vivos.
B4.4	BXB4.4.2. Enumera as características de cada un dos dominios e dos reinos en que se clasifican os seres vivos.
B4.5	BXB4.5.1. Identifica os grandes biomas e sitúa sobre o mapa as principais zonas bioxeográficas.
B4.13	BXB4.13.1. Define o concepto de endemismo ou especie endémica.
B4.15	BXB4.15.1. Enumera as principais causas de perda de biodiversidade.
B4.16	BXB4.16.2. Indica as principais medidas que reducen a perda de biodiversidade.
B5.5	BXB5.5.1. Detalla os principais feitos que acontecen durante cada fase da fotosíntese e asocia, a nivel de orgánulo, onde se producen.

Estándares de aprendizaxe avaliados	
Identif. Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B5.6	BXB5.6.1. Argumenta e precisa a importancia da fotosíntese como proceso de biosíntese, imprescindible para o mantemento da vida na Terra.
B6.4	BXB6.4.1. Relaciona cada órgano do aparello dixestivo coa súa función.
B6.6	BXB6.6.2. Asocia representacións sinxelas do aparello circulatorio co tipo de circulación (simple, dobre, incompleta ou completa).
B6.11	BXB6.11.1. Enumera os principais produtos de excreción e clasifica os grupos de animais segundo os produtos de excreción.
B6.13	BXB6.13.1. Localiza e identifica as rexións dunha nefrona.
B6.17	BXB6.17.1. Explica a transmisión do impulso nervioso na neurona e entre neuronas.
B6.20	BXB6.20.1. Describe o sistema nervioso central e periférico dos vertebrados, e diferencia as funcións do sistema nervioso somático e o autónomo.
B6.22	BXB6.22.1. Describe as diferenzas entre glándulas endócrinas e exócrinas.
B6.22	BXB6.22.3. Relaciona cada glándula endócrina coa hormona ou as hormonas máis importantes que segrega, e explica a súa función de control.
B6.24	BXB6.24.1. Describe as diferenzas entre reprodución asexual e sexual, e argumenta as vantaxes e os inconvenientes de cada unha.
B6.25	BXB6.25.1. Distingue e compara o proceso de espermatoxénese e ovoxénese.

2. Avaliación e cualificación

Procedementos:

Nestas circunstancias os procedementos utilizados nesta 3ª avaliación :

- Non pode ser a observación directa e sistemática do traballo do alumno na aula. Senón a observación día a día do traballo feito por vía telemática.
- Probas específicas. Actividades escritas, resumes , esquemas, gráficas.
- Revisión de tarefas. Cada semana cóganse as tarefas do departamento para cada curso na páxina web do instituto indicándolles a plataforma utilizada (aula virtual, edmodo, classroom e tamén o correo electrónico de cada profesor), e corríxense unha por unha estas tarefas, enviándoselles as correccións a cada alumno.

Instrumentos:

- Listas de control. Recompilando os traballos e tarefas enviadas polos alumnos
- Cuestionarios de resposta escrita. Estes cuestionarios son variados poden ser de resposta aberta, cuestionarios cerrados , de resposta múltiple, etc. Actividades do libro do alumno
- Caderno de clases. Algúns alumnos mandan as tarefas mandando fotos do seu caderno de clase.
- Audios e vídeos gravados polas profesoras.
- Enlaces de vídeos de youtube.

Cualificación final:

A avaliación final considerará en conxunto as avaliacións de todo o curso valorando o grao de desenvolvemento das aprendizaxes e competencias. Realizarase sobre as aprendizaxes desenvolvidas nas dúas primeiras avaliacións, xa que a terceira non é avaliabile . Farase a media das dúas avaliacións primeira e segunda. Os alumnos que fagan as actividades de reforzo e ampliación que se desenvolven neste 3º trimestre, sempre que sexan realizadas correctamente, beneficiarase ao alumno sumándolle como máximo 1 punto.

Realizaranse actividades de recuperación para aqueles alumnos que teñan unha ou as dúas avaliacións suspensas, mediante a entrega de boletíns de exercicios.

Proba extraordinaria de setembro:

Esta proba extraordinaria de setembro realizarase sobre as aprendizaxes desenvolvidas nas dúas primeiras avaliacións.

Avaliación de materia pendentes:

Este ano non hai en 2º de bacharelato ningún alumno coa bioloxía pendente de 1º.

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación).

Actividades 3º trimestre:

Actividades de recuperación para aqueles alumnos que teñen unha ou dúas avaliacións suspensas.
Actividades de ampliación para aqueles alumnos que superaron con éxito as dúas primeiras avaliacións.

Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade):

Nestas circunstancias buscouse unha metodoloxía alternativa de forma telemática, mediante a integración das TIC, buscando unha aprendizaxe activa, buscando o equilibrio entre coñecementos e procedementos enfocando a ensinanza cara ao desenvolvemento das competencias.

Utilízase unha metodoloxía activa, participativa, aprender a aprender. Intentando despertar o interese e atraer a atención do alumno para que se implique no proceso ensinanza–aprendizaxe. Integración, motivación e desenvolvemento de contidos.

Utilízanse medidas didácticas convencionais como libro de texto, audios, vídeos, enlaces páxinas web, audiovisuais interactivos...

Materiais e recursos:

Utilízanse boletíns de exercicios, libro de texto, fichas, resúmenes, esquemas, cuestionarios, audios, vídeos, páxinas web, plataformas dixitais, ...

4. Información e publicidade

Información ao alumnado e ás familias:

Os alumnos son informados semanalmente das tarefas que teñen que realizar colgándoas na páxina web do instituto. Nesta páxina informáselles de onde as poden localizar (aula virtual, plataforma edmodo, classroom) e tamén o correo electrónico da profesora. Os alumnos poden enviar as tarefas a algunha desas plataformas ou o correo electrónico. Ao remate de cada semana devolvéselles a cada un as tarefas corrixidas. Tamén información directa de forma telefónica.

Publicidade:

Os alumnos son informados semanalmente das tarefas que teñen que realizar e dos recursos dispoñibles na páxina web do instituto.

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: I.E.S. LEIRAS PULPEIRO LUGO
CURSO: 1º BAC
MATERIA: CULTURA CIENTÍFICA
DEPARTAMENTO: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA
DATA: 11 de maio de 2020

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles	
Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Obter, seleccionar e valorar informacións relacionadas con temas científicos da actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB1.1.1. Analiza un texto científico e valora de forma crítica o seu contido.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB1.1.2. Presenta información sobre un tema tras realizar unha procura guiada de fontes de contido científico, utilizando tanto os soportes tradicionais como internet.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Valorar a importancia da investigación e o desenvolvemento tecnolóxico na actividade cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB1.2.1. Analiza o papel da investigación científica como motor da nosa sociedade e a súa importancia ao longo da historia.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Comunicar conclusións e ideas en distintos soportes a públicos diversos, utilizando eficazmente as tecnoloxías da información e da comunicación para transmitir opinións propias argumentadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB1.3.1. Comenta artigos científicos divulgativos realizando valoracións críticas e análise das consecuencias sociais, e defende en público as súas conclusións.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Xustificar a teoría de deriva continental en función das evidencias experimentais que a apoian. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB2.1.1. Xustifica a teoría de deriva continental a partir das probas xeográficas, paleontolóxicas, xeolóxicas e paleoclimáticas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Explicar a tectónica de placas e os fenómenos a que dá lugar, así como os riscos como consecuencia destes fenómenos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB2.2.1. Utiliza a tectónica de placas para explicar a expansión do fondo oceánico e a actividade sísmica e volcánica nos bordos das placas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB2.2.2. Nomea e explica medidas predictivas e preventivas para o vulcanismo e os terremotos.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Determinar as consecuencias do estudo da propagación das ondas sísmicas P e S, respecto das capas internas da Terra. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB2.3.1. Relaciona a existencia de capas terrestres coa propagación das ondas sísmicas a través delas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Coñecer e describir os últimos avances científicos sobre a orixe da vida na Terra e enunciar as teorías científicas que explican a orixe da vida na Terra, diferenciándoas das baseadas en crenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB2.4.1. Coñece e explica as teorías acerca da orixe da vida na Terra.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB2.4.2. Describe as últimas investigacións científicas en torno ao coñecemento da orixe e o desenvolvemento da vida na Terra.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Establecer as probas que apoian a teoría da selección natural de Darwin e utilízala para explicar a evolución dos seres 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB2.5.1. Describe as probas biolóxicas, paleontolóxicas e moleculares que apoian a teoría da evolución das especies.

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
<i>vivos na Terra, enfrontándoa a teorías non científicas.</i>	▪ CCIB2.5.2. <i>Enfronta as teorías de Darwin e Lamarck para explicar a selección natural.</i>

2. Avaliación e cualificación	
Avaliación	Procedementos: <i>Observación directa vía telemática, probas específicas, actividades escritas e revisión de tarefas.</i>
	Instrumentos: <i>audios e vídeos, enlaces de vídeos de youtube, fotografías dos cadernos de clase, cuestionarios de resposta aberta e de resposta pechada.</i>
Cualificación final	<p><i>O peso de cada avaliación é o seguinte:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 50% nota da 1ª avaliación - 50% nota da 2ª avaliación - +1 punto segundo as entregas e exercicios da 3ª avaliación. <p><i>Realizaranse actividades de recuperación para aqueles alumnos que teñan unha ou as dúas avaliacións suspensas, mediante a entrega de boletíns de exercicios.</i></p>
Proba extraordinaria de setembro	<i>Esta proba extraordinaria de setembro realizarase sobre as aprendizaxes desenvolvidas nas dúas primeiras avaliacións.</i>
Avaliación de materia pendentas	<i>Os criterios de avaliación para estes alumnos foi o seguinte. Tendo en consideración que se realiza sobre as aprendizaxes desenvolvidas durante os dous primeiros trimestres os alumnos que tiñan a primeira e segunda avaliación aprobadas e que o longo do curso entregaron os boletíns de exercicios quedalles a materia aprobada. Para aqueles alumnos que non adquiriron as aprendizaxes e competencias imprescindibles nos dous primeiros trimestres propónselles actividades de recuperación das aprendizaxes anteriores que resulten necesarias e que lles axuden a adquirir e superar a materia como é a entrega dos boletíns de exercicios .</i>

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)	
Actividades	<p><i>Actividades de recuperación para aqueles alumnos que teñen unha ou dúas avaliacións suspensas.</i></p> <p><i>Actividades de ampliación para aqueles alumnos que superaron con éxito as dúas primeiras avaliacións.</i></p>
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade):	<p><i>Nestas circunstancias buscouse unha metodoloxía alternativa de forma telemática, mediante a integración das TIC , buscando unha aprendizaxe activa, buscando o equilibrio entre coñecementos e procedementos enfocando a ensinanza cara ao desenvolvemento das competencias.</i></p> <p><i>Utilízase unha metodoloxía activa, participativa, aprender a aprender. Intentando despertar o interese e atraer a atención do alumno para que se implique no proceso ensinanza–aprendizaxe. Integración, motivación e desenvolvemento de contidos.</i></p> <p><i>Utilízanse medidas didácticas convencionais como libro de texto, audios, vídeos, enlaces páxinas web, audiovisuais interactivos...</i></p>
Materiais e recursos	<p><i>Libro de texto Anaya, boletíns de exercicios, esquemas, resumos, glosarios, foros, páxinas web, recursos dixitais...</i></p>

4. Información e publicidade	
Información ao alumnado e ás familias	<p><i>Os alumnos son informados semanalmente das tarefas que teñen que realizar colgándoas na páxina web do instituto. Nesta páxina informáselles de onde as poden localizar (aula virtual ou plataforma edmodo) e tamén o correo electrónico da profesora.</i></p> <p><i>Os alumnos poden enviar as tarefas a algunha desas plataformas ou o correo electrónico. Tamén información directa de forma telefónica e por abalar.</i></p>
Publicidade	<p><i>Os alumnos son informados semanalmente das tarefas que teñen que realizar e dos recursos dispoñibles na páxina web do instituto.</i></p>

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: I.E.S. LEIRAS PULPEIRO LUGO
CURSO: 1º BAC
MATERIA: APRENDENDO A FACER CIENCIA
DEPARTAMENTO: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA
DATA: 11 de maio de 2020

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.

	Estándares de aprendizaxe avaliáveis
Identific. Criterios de Avaliación	Estándares de aprendizaxe
B1.1 B1.2 B1.3 B1.4	AFC1.1. 1. Aplica o método científico na resolución de problemas.
	AFC1.2.1. Identifica problemas aos que se lles poida dar resposta mediante a investigación científica.
	AFC1.2.2. Identifica as variables a ter en conta no estudio dun problema.
	AFC1.3.1. Utiliza rigor científico no obtención de datos e na súa cuantificación.
	AFC1.3.2. Expón a información obtida no formato máis axeitado.
B1.5	AFC1.4.1. Elabora argumentacións e explicacións sobre feitos, observacións ou resultados experimentais, empregando modelos científicos axeitados.
	AFC1.5.1. Elabora un protocolo de actuación ante unha problemática dada aplicando os pasos do método científico. Selección do procedemento e instrumentos de recollida de datos que permitan obter conclusións. Identifica e utiliza correctamente o material e instrumentos de laboratorio empregándoos con seguridade
B1.6	AFC1.6.1. Coñece e actúa tendo en conta as normas de seguridade e limpeza.
B1.8	AFC1.8.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia
	AFC1.8.2. Evita estereotipos sexistas na utilización e manexo de instrumental de laboratorio
	AFC1.8.3. Manifesta autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións
B2.1	AFC2.1.1. Deseña e realiza experiencias identificando en mostras biolóxicas a presenza de distintas moléculas orgánicas.
B2.1	AFC2.1.2 Aquire coñecementos procedementais en técnicas experimentais
B2.2	AFC2.2.1 Determina a presenza de biomoléculas orgánicas en distintos tipos de alimentos
B2.3	AFC2.3.1. Representa graficamente cromatogramas
B2.4	AFC2.4.1. Relaciona o nome de cada pigmento coa súa velocidade de difusión
B2.5	AFC2.5.1. Indica cales son os pigmentos máis abundantes na fotosíntese
B2.6	AFC2.6.1. Contrasta o papel dos encimas como biocatalizadores, relacionando as súas propiedades coa súa función catalítica
B2.36	AFC2.36.1. Determina a presenza dos distintos nutrientes en alimentos

	Estándares de aprendizaxe avaliáveis
Identific. Criterios de Avaliación	Estándares de aprendizaxe
B2.36	AFC2.36.2. Analiza e interpreta posibles fraudes alimentarios
B2.37	AFC2.37.1. Deseña un traballo de investigación sobre os alimentos

2. Avaliación e cualificación

Procedementos:

Nestas circunstancias os procedementos utilizados nesta 3ª avaliación :

- Non pode ser a observación directa e sistemática do traballo do alumno na aula. Senón a observación día a día do traballo feito por vía telemática.
- Probas específicas. Actividades escritas, resumes , esquemas, gráficas.
- Revisión de tarefas. Cada semana cóganse as tarefas do departamento para cada curso na páxina web do instituto indicándolles a plataforma utilizada (aula virtual, edmodo, classroom e tamén o correo electrónico de cada profesor), e corríxense unha por unha estas tarefas, enviándoselles as correccións a cada alumno.

Instrumentos:

- Listas de control. Recompilando os traballos e tarefas enviadas polos alumnos
- Cuestionarios de resposta escrita. Estes cuestionarios son variados poden ser de resposta aberta, cuestionarios cerrados , de resposta múltiple, etc. Actividades do libro do alumno
- Caderno de clases. Algúns alumnos mandan as tarefas mandando fotos do seu caderno de clase.
- Audios e vídeos gravados polas profesoras.
- Enlaces de vídeos de youtube.

Cualificación final:

A avaliación final considerará en conxunto as avaliacións de todo o curso valorando o grao de desenvolvemento das aprendizaxes e competencias. Realizarase sobre as aprendizaxes desenvolvidas nas dúas primeiras avaliacións, xa que a terceira non é avaliabile . Farase a media das dúas avaliacións primeira e segunda. Os alumnos que fagan as actividades de reforzo e ampliación que se desenvolven neste 3º trimestre, sempre que sexan realizadas correctamente, beneficiarase ao alumno sumándolle como máximo 1 punto.

Realizaranse actividades de recuperación para aqueles alumnos que teñan unha ou as dúas avaliacións suspensas, mediante a entrega de boletíns de exercicios.

Proba extraordinaria de setembro:

Esta proba extraordinaria de setembro realizarase sobre as aprendizaxes desenvolvidas nas dúas primeiras avaliacións.

Avaliación de materia pendentas:

En 1º de bacharelato non hai alumnos pendentas de cursos anteriores.

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación).

Actividades 3º trimestre:

Actividades de recuperación para aqueles alumnos que teñen unha ou dúas avaliacións suspensas.
Actividades de ampliación para aqueles alumnos que superaron con éxito as dúas primeiras avaliacións.

Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade):

Nestas circunstancias buscouse unha metodoloxía alternativa de forma telemática, mediante a integración das TIC, buscando unha aprendizaxe activa, buscando o equilibrio entre coñecementos e procedementos enfocando a ensinanza cara ao desenvolvemento das competencias.

Utilízase unha metodoloxía activa, participativa, aprender a aprender. Intentando espertar o interese e atraer a atención do alumno para que se implique no proceso ensinanza–aprendizaxe. Integración, motivación e desenvolvemento de contidos.

Utilízanse medidas didácticas convencionais como libro de texto, audios, vídeos, enlaces páxinas web, audiovisuais interactivos...

Materiais e recursos:

Utilízanse boletíns de exercicios, libro de texto, fichas, resúmenes, esquemas, cuestionarios, audios, vídeos, páxinas web, plataformas dixitais, ...

4. Información e publicidade

Información ao alumnado e ás familias:

Os alumnos son informados semanalmente das tarefas que teñen que realizar colgándoas na páxina web do instituto. Nesta páxina informáselles de onde as poden localizar (aula virtual, plataforma edmodo, classroom) e tamén o correo electrónico da profesora. Os alumnos poden enviar as tarefas a algunha desas plataformas ou o correo electrónico. Ao remate de cada semana devolvéselles a cada un as tarefas corrixidas. Tamén información directa de forma telefónica.

Publicidade:

Os alumnos son informados semanalmente das tarefas que teñen que realizar e dos recursos dispoñibles na páxina web do instituto.

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: I.E.S. LEIRAS PULPEIRO LUGO
CURSO: 2º BAC
MATERIA: BIOLOXÍA
DEPARTAMENTO: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA
DATA: 11 de maio de 2020

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.

Estándares de aprendizaxe avaliados	
Identific. Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B1.2	BB1.2.1. Relaciona a estrutura química da auga coas súas funcións biolóxicas.
B1.2	BB1.2.2. Distingue os tipos de sales minerais, e relaciona a composición coa función.
B1.2	BB1.2.3. Contrasta e realiza experiencias dos procesos de difusión, osmose e diálise, e interpreta a súa relación coa concentración salina das células.
B1.3	BB1.3.1. Recoñece e clasifica os tipos de biomoléculas orgánicas, e relaciona a súa composición química coa súa estrutura e coa súa función.
B1.4	BB1.4.1. Identifica os monómeros e distingue os enlaces químicos que permiten a síntese das macromoléculas: enlaces O-glicosídico, enlace éster, enlace peptídico e enlace O-nucleosídico.
B1.5	BB1.5.1. Describe a composición e a función das principais biomoléculas orgánicas.
B1.6	BB1.6.1. Contrasta o papel fundamental dos encimas como biocatalizadores, e relaciona as súas propiedades coa súa función catalítica.
B2.1	BB2.1.1. Compara unha célula procariota con unha eucariótica, e identifica os orgánulos citoplasmático presentes nelas.
B2.2	BB2.2.2. Analiza a relación entre a composición química, a estrutura e a ultraestrutura dos orgánulos celulares, e a súa función.
B2.3	BB2.3.1. Identifica as fases do ciclo celular, e explica os principais procesos que acontecen en cada unha.
B2.4	BB2.4.1. Recoñece en microfotografías e esquemas as fases da mitose e da meiose, e indica os acontecementos básicos que se producen en cada unha.
B2.4	BB2.4.2. Establece as analogías e as diferenzas máis significativas entre mitose e meiose.
B2.5	BB2.5.1. Resume a relación da meiose coa reprodución sexual, o aumento da variabilidade xenética e a posibilidade de evolución das especies.
B2.6	BB2.6.1. Compara e distingue os tipos e os subtipos de transporte a través das membranas, e explica detalladamente as características de cada un.
B2.7	BB2.7.1. Define e interpreta os procesos catabólicos e os anabólicos, así como os intercambios enerxéticos asociados a eles.
B2.8	BB2.8.1. Sitúa, a nivel celular e a nivel de orgánulo, o lugar onde se produce cada un destes procesos, e diferencia en cada caso as rutas principais de degradación e de síntese, e os encimas e as moléculas máis importantes responsables dos devanditos procesos.
B2.9	BB2.9.2. Valora a importancia das fermentacións en numerosos procesos industriais, e recoñece as súas aplicacións.
B3.1	BB3.1.1. Describe a estrutura e a composición química do ADN, e recoñece a súa importancia biolóxica como molécula responsable do almacenamento, a conservación e a transmisión da información xenética.

Estándares de aprendizaxe avaliados	
Identific. Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B3.2	BB3.2.1. Diferencia as etapas da replicación e identifica os encimas implicados nela.
B3.3	BB3.3.1. Establece a relación do ADN co proceso da síntese de proteínas.
B3.4	BB3.4.1. Diferencia os tipos de ARN e a función de cada un nos procesos de transcrición e tradución.
B3.4	BB3.4.2. Recoñece e indica as características fundamentais do código xenético, e aplica ese coñecemento á resolución de problemas de xenética molecular.
B3.5	BB3.5.1. Interpreta e explica esquemas dos procesos de replicación, transcrición e tradución.
B3.5	BB3.5.2. Resolve exercicios prácticos de replicación, transcrición e tradución, e de aplicación do código xenético.
B3.5	BB3.5.3. Identifica e distingue os encimas principais relacionados cos procesos de transcrición e tradución.
B3.6	BB3.6.1. Describe o concepto de mutación e establece a súa relación cos fallos na transmisión da información xenética.
B3.6	BB3.6.2. Clasifica as mutacións e identifica os axentes mutaxénicos máis frecuentes.
B3.8	BB3.8.1. Resume e realiza investigacións sobre as técnicas desenvolvidas nos procesos de manipulación xenética para a obtención de organismos transxénicos.
B3.10	BB3.10.1. Analiza e predí aplicando os principios da xenética mendeliana, os resultados de exercicios de transmisión de caracteres autosómicos, caracteres ligados ao sexo e influídos polo sexo.

2. Avaliación e cualificación

Procedementos:

Nestas circunstancias os procedementos utilizados nesta 3ª avaliación :

- Non pode ser a observación directa e sistemática do traballo do alumno na aula. Senón a observación día a día do traballo feito por vía telemática.
- Probas específicas. Actividades escritas, resumes , esquemas, gráficas.
- Revisión de tarefas. Cada semana cólganse as tarefas do departamento para cada curso na páxina web do instituto indicándolles a plataforma utilizada (aula virtual, edmodo, classroom e tamén o correo electrónico de cada profesor), e corríxense unha por unha estas tarefas, enviándoselles as correccións a cada alumno.

Instrumentos:

- Listas de control. Recompilando os traballos e tarefas enviadas polos alumnos
- Cuestionarios de resposta escrita. Estes cuestionarios son variados poden ser de resposta aberta, cuestionarios cerrados , de resposta múltiple, etc. Actividades do libro do alumno
- Caderno de clases. Algúns alumnos mandan as tarefas mandando fotos do seu caderno de clase.
- Audios e vídeos gravados polas profesoras.
- Enlaces de vídeos de youtube.

Cualificación final:

A avaliación final considerará en conxunto as avaliacións de todo o curso valorando o grao de desenvolvemento das aprendizaxes e competencias. Realizarase sobre as aprendizaxes desenvolvidas nas dúas primeiras avaliacións, xa que a terceira non é avaliable . Farase a media das dúas avaliacións primeira e segunda. Os alumnos que fagan as actividades de reforzo e ampliación que se desenvolven neste 3º trimestre, sempre que sexan realizadas correctamente, beneficiarase ao alumno sumándolle como máximo 1 punto.

Realizaranse actividades de recuperación para aqueles alumnos que teñan unha ou as dúas avaliacións suspensas, mediante a entrega de boletíns de exercicios.

Proba extraordinaria de setembro:

Esta proba extraordinaria de setembro realizarase sobre as aprendizaxes desenvolvidas nas dúas primeiras avaliacións.

Avaliación de materia pendentes:

Este ano non hai en 2º de bacharelato ningún alumno coa bioloxía pendente de 1º.

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación).

Actividades 3º trimestre:

Actividades de recuperación para aqueles alumnos que teñen unha ou dúas avaliacións suspensas.
Actividades de ampliación para aqueles alumnos que superaron con éxito as dúas primeiras avaliacións.

Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade):

Nestas circunstancias buscouse unha metodoloxía alternativa de forma telemática, mediante a integración das TIC, buscando unha aprendizaxe activa, buscando o equilibrio entre coñecementos e procedementos enfocando a ensinanza cara ao desenvolvemento das competencias.

Utilízase unha metodoloxía activa, participativa, aprender a aprender. Intentando espertar o interese e atraer a atención do alumno para que se implique no proceso ensinanza–aprendizaxe. Integración, motivación e desenvolvemento de contidos.

Utilízanse medidas didácticas convencionais como libro de texto, audios, vídeos, enlaces páxinas web, audiovisuais interactivos...

Materiais e recursos:

Utilízanse boletíns de exercicios, libro de texto, fichas, resúmenes, esquemas, cuestionarios, audios, vídeos, páxinas web, plataformas dixitais, ...

4. Información e publicidade

Información ao alumnado e ás familias:

Os alumnos son informados semanalmente das tarefas que teñen que realizar colgándoas na páxina web do instituto. Nesta páxina informáselles de onde as poden localizar (aula virtual, plataforma edmodo, classroom) e tamén o correo electrónico da profesora. Os alumnos poden enviar as tarefas a algunha desas plataformas ou o correo electrónico. Ao remate de cada semana devólveselles a cada un as tarefas corrixidas. Tamén información directa de forma telefónica.

Publicidade:

Os alumnos son informados semanalmente das tarefas que teñen que realizar e dos recursos dispoñibles na páxina web do instituto.

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: I.E.S. LEIRAS PULPEIRO LUGO
CURSO: 2º BAC
MATERIA: CIENCIAS DA TERRA E DO MEDIO AMBIENTE
DEPARTAMENTO: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA
DATA: 11 de maio de 2020

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.

	Ciencias da Terra e do Medio Ambiente
	Estándares de aprendizaxe avaliábeis
Identif. Criterios Avaliación	Estándares de aprendizaxe
B1.1	CTMAB1.1.1. Contrasta a interdependencia dos elementos dun sistema establecendo as súas relacións.
B1.1	CTMAB1.1.2. Elabora modelos de sistemas nos que representa as relacións causais, interpretando as consecuencias da variación dos distintos factores.
B1.2	CTMAB1.2.1. Analiza, a partir de modelos sinxelos, os cambios ambientais que tiveron lugar como consecuencia da aparición da vida.
B1.3	CTMAB1.3.1. Identifica e clasifica recursos, riscos e impactos ambientais asociados.
B1.2	CTMAB1.2.1. Analiza, a partir de modelos sinxelos, os cambios ambientais que tiveron lugar como consecuencia da acción humana ao longo da historia
B7.1	CTMAB7.1.1. Distingue modelos de uso dos recursos e diseña outros sustentables.
B7.1	CTMAB7.1.2. Argumenta as diferenzas entre o desenvolvemento incontrolado, o conservacionismo e o desenvolvemento sustentable
B7.6	CTMAB7.6.1. Coñece e explica os principais organismos nacionais e internacionais, e a súa influencia en materia ambiental
B7.6	CTMAB7.6.2. Coñece a lexislación española e galega sobre algúns impactos ambientais e as normas de prevención aplicables.
B1.4	CTMAB1.4.1. Coñece e enumera os principais métodos de información ambiental.
B1.4	CTMAB1.4.2. Extrae conclusións sobre cuestións ambientais a partir de distintas fontes de información.
B7.2	CTMAB7.2.1. Analiza a información facilitada por algúns instrumentos de avaliación ambiental, e conclúe impactos e medidas correctoras

	Ciencias da Terra e do Medio Ambiente
	Estándares de aprendizaxe avaliábeis
Identif. Criterios Avaliación	Estándares de aprendizaxe
B7.5	CTMAB7.5.1. Comprende e explica a importancia do uso de novas tecnoloxías nos estudos ambientais.
B7.5	CTMAB7.5.2. Analiza a información de matrices sinxelas, valorando o uso do territorio.
B7.3	CTMAB7.3.1. Analiza o desenvolvemento dos países en relación con problemas ambientais e coa calidade de vida.
B7.4	CTMAB7.4.1. Relaciona o consumo dalgúns produtos e a deterioración do medio.
B7.4	CTMAB7.4.2. Expón políticas ambientais adecuadas á defensa do medio.
B7.4	CTMAB7.4.3. Argumenta a orixe dos residuos valorando a súa xestión.
B6.1	CTMAB6.1.1. Identifica os factores limitantes da produción primaria e aqueles que aumentan a súa rendibilidade.
B6.1	CTMAB6.1.2. Esquematiza as relacións tróficas dun ecosistema.
B6.1	CTMAB6.1.3. Interpreta gráficos, pirámides, cadeas e redes tróficas
B6.1	CTMAB6.1.3. Explica as causas da diferenza de produtividade en mares e continentes
B6.2	CTMAB6.2.1. Esquematiza os ciclos bioxeoquímicos e argumenta a importancia do seu equilibrio.
B6.4	CTMAB6.4.2. Argumenta e relaciona as actividades humanas coas repercusións na dinámica dos ecosistemas.
B6.5	CTMAB6.5.1. Argumenta a importancia da biodiversidade e os riscos que supón a súa diminución
B6.5	CTMAB6.5.2. Relaciona as accións humanas coa súa influencia na biodiversidade do ecosistema.
B5.1	CTMAB5.1.1. Identifica as manifestacións da enerxía interna da Terra
B5.1	CTMAB5.1.1. Relaciona a enerxía interna da Terra cos riscos xeolóxicos.

	Ciencias da Terra e do Medio Ambiente
	Estándares de aprendizaxe avaliábeis
Identif. Criterios Avaliación	Estándares de aprendizaxe
B5.2	CTMAB5.2.1. Explica a orixe e os factores que determinan os riscos sísmico e volcánico.
B5.3	CTMAB5.3.1. Coñece os métodos de predición e prevención dos riscos xeolóxicos
B5.3	CTMAB5.3.2. Relaciona os riscos xeolóxicos cos danos que producen.
B5.4	CTMAB5.4.1. Interpreta o relevo como consecuencia da interacción da dinámica interna e externa do planeta.
B5.5	CTMAB5.5.1. Identifica os riscos asociados aos sistemas de ladeira e fluviais, e comprende os factores que interveñen.
B5.6	CTMAB5.6.1. Valora a ordenación do territorio como método de prevención de riscos.
B5.6	CTMAB5.6.2. Avalía a fragilidade da paisaxe e os impactos máis frecuentes que sofre.
B6.11	CTMAB6.11.1. Valora a radiación solar como recurso enerxético.
B2.1	CTMAB2.1.2 Relaciona a radiación solar coa dinámica das capas fluídas e o clima.
B2.1	CTMAB2.1.3. Explica a relación entre radiación solar e xeodinámica externa.
B2.2	CTMAB2.2.1. Explica a dinámica da atmosfera e as súas consecuencias no clima.
B2.3	CTMAB2.3.1. Identifica os compoñentes da atmosfera en relación coa súa procedencia, a súa distribución e a súa dinámica.
B2.3	CTMAB2.3.2. Relaciona os compoñentes da atmosfera coa súa importancia biolóxica.
B2.4	CTMAB2.4.1. Determina a importancia da capa de ozono e valora os efectos da súa diminución.
B2.4	CTMAB2.4.2. Sinala medidas que preveñen a diminución da capa de ozono.
B2.5	CTMAB2.5.1. Valora o efecto invernadoiro e a súa relación coa vida na Terra.

	Ciencias da Terra e do Medio Ambiente
	Estándares de aprendizaxe avaliábeis
Identif. Criterios Avaliación	Estándares de aprendizaxe
B2.5	CTMAB2.5.2. Comprende e explica que factores provocan o aumento do efecto invernadoiro e as súas consecuencias.
B2.6	CTMAB2.6.1. Razona o funcionamento da hidrosfera como regulador climático.
B2.6	CTMAB2.6.2. Determina a influencia da circulación oceánica no clima.
B2.7	CTMAB2.7.1. Explica a relación entre as correntes oceánicas e fenómenos como "El Niño" e os furacáns, entre outros
B2.7	CTMAB2.7.2. Asocia as correntes oceánicas coa circulación dos ventos e o clima.
B2.8	CTMAB2.8.1. Relaciona a circulación de masas de aire cos tipos de precipitacións.
B2.8	CTMAB2.8.2. Interpreta mapas meteorolóxicos.
B2.9	CTMAB2.9.1. Relaciona os riscos climáticos cos factores que os orixinan e coas súas consecuencias.
B2.9	CTMAB2.9.2. Propón medidas para evitar ou diminuír os efectos dos riscos climáticos.
B3.1	CTMAB3.1.1. Identifica os efectos biolóxicos da contaminación atmosférica.
B3.1	CTMAB3.1.2. Asocia os contaminantes coa súa orixe e recoñece as súas consecuencias sociais, ambientais e sanitarias
B3.3	CTMAB3.3.2. Explica os efectos biolóxicos producidos pola contaminación atmosférica.
B3.2	CTMAB3.2.1. Describe medidas que preveñen ou atenúan a contaminación atmosférica e o efecto invernadoiro.
B3.3	CTMAB3.3.1. Relaciona o grao de contaminación con certas condicións meteorolóxicas e/ou topográficas.
B3.4	CTMAB3.4.1. Describe os efectos locais, rexionais e globais ocasionados pola contaminación do aire.
B3.5	CTMAB3.5.1. Distingue a orixe e os efectos do ozono troposférico e do estratosférico

	Ciencias da Terra e do Medio Ambiente
	Estándares de aprendizaxe avaliábeis
Identif. Criterios Avaliación	Estándares de aprendizaxe
B4.1	CTMAB4.1.1. Coñece e describe a orixe e os efectos da contaminación das augas superficiais e subterráneas.
B4.1	CTMAB4.1.2. Relaciona os principais contaminantes da auga coa súa orixe e cos seus efectos.
B4.3	CTMAB4.3.1. Describe o proceso de eutrofización das augas.
B4.2	CTMAB4.2.1. Coñece e describe os principais indicadores de calidade da auga.
B4.3	CTMAB4.3.1. Valora as consecuencias dos procesos de eutrofización das augas.
B4.3	CTMAB4.3.2. Propón actitudes e accións individuais, estatais e intergubernamentais, que reduzan as repercusións ambientais da contaminación da auga.
B4.4	CTMAB4.4.1. Esquematiza as fases de potabilización e depuración da auga nunha EDAR.
B6.9	CTMAB6.9.1. Analiza os problemas ambientais producidos pola deforestación, a agricultura e a gandaría.
B5.7	CTMAB5.7.1 Relaciona a utilización dos principais recursos minerais e enerxéticos cos problemas ambientais ocasionados e cos riscos asociados.
B5.8	CTMAB5.8.1. Coñece os principais impactos derivados da explotación dos recursos da xeosfera no seu contorno máis próximo.
B5.9	CTMAB5.9.1. Valora o uso eficiente da enerxía e dos recursos.
B5.9	CTMAB5.9.2. Avalía as medidas que promoven un uso eficiente da enerxía e dos recursos.
B5.6	CTMAB5.6.1. Valora a ordenación do territorio como método de prevención de riscos relacionados coa auga .
B5.6	CTMAB5.6.2. Avalía a fragilidade da paisaxe e os impactos máis frecuentes que sofre.
B7.4	CTMAB7.4.1. Relaciona o consumo dalgúns produtos e a deterioración do medio.

2. Avaliación e cualificación

Procedementos:

Nestas circunstancias os procedementos utilizados nesta 3ª avaliación :

- Non pode ser a observación directa e sistemática do traballo do alumno na aula. Senón a observación día a día do traballo feito por vía telemática.
- Probas específicas. Actividades escritas, resumes , esquemas, gráficas.
- Revisión de tarefas. Cada semana cólganse as tarefas do departamento para cada curso na páxina web do instituto indicándolles a plataforma utilizada (aula virtual, edmodo, classroom e tamén o correo electrónico de cada profesor), e corríxense unha por unha estas tarefas, enviándoselles as correccións a cada alumno.

Instrumentos:

- Listas de control. Recompilando os traballos e tarefas enviadas polos alumnos
- Cuestionarios de resposta escrita. Estes cuestionarios son variados poden ser de resposta aberta, cuestionarios cerrados , de resposta múltiple, etc. Actividades do libro do alumno
- Caderno de clases. Algúns alumnos mandan as tarefas mandando fotos do seu caderno de clase.
- Audios e vídeos gravados polas profesoras.
- Enlaces de vídeos de youtube.

Cualificación final:

A avaliación final considerará en conxunto as avaliacións de todo o curso valorando o grao de desenvolvemento das aprendizaxes e competencias. Realizarase sobre as aprendizaxes desenvolvidas nas dúas primeiras avaliacións, xa que a terceira non é avaliabile . Farase a media das dúas avaliacións primeira e segunda. Os alumnos que fagan as actividades de reforzo e ampliación que se desenvolven neste 3º trimestre, sempre que sexan realizadas correctamente, beneficiarase ao alumno sumándolle como máximo 1 punto.

Realizaranse actividades de recuperación para aqueles alumnos que teñan unha ou as dúas avaliacións suspensas, mediante a entrega de boletíns de exercicios.

Proba extraordinaria de setembro:

Esta proba extraordinaria de setembro realizarase sobre as aprendizaxes desenvolvidas nas dúas primeiras avaliacións.

Avaliación de materia pendentes:

Este ano non hai en 2º de bacharelato ningún alumno coa bioloxía pendente de 1º.

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación).

Actividades 3º trimestre:

Actividades de recuperación para aqueles alumnos que teñen unha ou dúas avaliacións suspensas.
Actividades de ampliación para aqueles alumnos que superaron con éxito as dúas primeiras avaliacións.

Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade):

Nestas circunstancias buscouse unha metodoloxía alternativa de forma telemática, mediante a integración das TIC, buscando unha aprendizaxe activa, buscando o equilibrio entre coñecementos e procedementos enfocando a ensinanza cara ao desenvolvemento das competencias.
Utilízase unha metodoloxía activa, participativa, aprender a aprender. Intentando espertar o interese e atraer a atención do alumno para que se implique no proceso ensinanza–aprendizaxe.
Integración, motivación e desenvolvemento de contidos.
Utilízanse medidas didácticas convencionais como libro de texto, audios, vídeos, enlaces páxinas web, audiovisuais interactivos...

Materiais e recursos:

Utilízanse boletíns de exercicios, libro de texto, fichas, resúmenes, esquemas, cuestionarios, audios, vídeos, páxinas web, plataformas dixitais, ...

4. Información e publicidade

Información ao alumnado e ás familias:

Os alumnos son informados semanalmente das tarefas que teñen que realizar colgándoas na páxina web do instituto. Nesta páxina informáselles de onde as poden localizar (aula virtual, plataforma edmodo, classroom) e tamén o correo electrónico da profesora. Os alumnos poden enviar as tarefas a algunha desas plataformas ou o correo electrónico. Ao remate de cada semana devólveselles a cada un as tarefas corrixiadas. Tamén información directa de forma telefónica.

Publicidade:

Os alumnos son informados semanalmente das tarefas que teñen que realizar e dos recursos dispoñibles na páxina web do instituto.